

UVOD

Strateški menadžment kao disciplina nastaje sa brzim i korjenitim promjenama oko nas i u potpunosti zamjenjuje dotadašnje sisteme dugoročnog planiranja, odnosno ekstrapolacije – donošenja odluka na osnovu iskustava u prošlosti. Potrebno je *brzo* donijeti *ispravnu* odluku. Postavlja se pitanje kako to učiniti?

Da li je dovoljno svakodnevno obrađivati milione podataka pomoću najsavremenije informatičko - komunikacione opreme? Odgovor, za čudo, može biti negativan. Dokaz tome su baš oni kojima su informacione tehnologije core business¹.

O čemu se zapravo radi? Kako *brzo* donijeti *ispravnu* odluku?

Ljudi imaju izreku "historija se ponavlja". Da li to znači da ako dovoljno dobro poznamo historiju, politiku ili ekonomiju možemo naslutiti ili čak u velikoj mjeri predvidjeti šta će donijeti budućnost? Možda, ali samo ako iz gomile činjenica, koje jesu samo pojavni oblik događanja, shvatimo Zakon.

Dakle, postoji zakonitost, postoje pravila koja, ako ih se čovjek (ili organizacija) pridržava - napreduje, a ako ih odbaci, bilo iz neznanja ili uvjerenja, stagnira ili propada. Pravila postoje, svejedno je (sa stanovišta pravila) da li u njih vjerujete ili ne...

Ako poznajete pravila, postulate, zakone, onda je "pogled u budućnost" moguć. Takva ekstrapolacije će, nadati se je, donijeti rezultate, za razliku od proste ekstrapolacije "pojavnih oblika" (npr. profita iz prethodne godine uvećanog za stopu inflacije iz prethodne godine).

Metodologija Životnog ciklusa organizacija dr. Isaka Adižesa (Ichak Adižes)² je jedan korak upravo u tom pravcu. Dr. Adižes je, razmišljajući o životnom ciklusu organizacijā, izvukao neke opšte zaključke koji su univerzalno primjenljivi, bez obzira o kakvoj je organizaciji riječ.

Tema ovog rada je pokušaj komparativno – kritičkog osvrtā na ovu metodologiju.

Komparativnog – jer ću se u radu osvrnuti na još neke autore koji su u svojim radovima obrađivali temu životnih ciklusa. Zanimljivo je da su do sličnih rezultata došli iako su krenuli sa potpuno drugih stajališta.

Polazna tačka istraživanja je knjiga dr. Adižesa "Životni ciklusi preduzeća – kako i zašto preduzeća rastu i umiru i šta učiniti u vezi sa tim". U ovoj knjizi, prof. Adižes potkrepljujući svoje stavove, na više mjesta navodi izreke iz Talmuda i Starog Zavjeta, dvije svete jevrejske knjige. Moj rad će imati i određenu kritičku notu, jer ću u analizi koristiti i druge naučne i religijske izvore.

¹ Ovdje je svakako najslikovitiji primjer IBM koji se, iako je od početka u IT poslovanju propustio šansu i zakasnio u poslu sa personalnim računarima

² U nastavku teksta ću ime prof. Adižesa navoditi transkribovano na bosanskom jeziku